

HOUSE OF ZACCARIA DE DAMALÀ

Chancery of the House

Ιστορική Ανασκόπηση & Βιογραφικό Περίγραμμα: **Ο Οίκος Ζαχαρία-Δαμαλά και ο Όμιλος Ερετών**

I. Δυναστικές Καταβολές, η Βαρωνία του Δαμαλά και η Ονομαστική Διάκριση

Η γενεαλογική γραμμή του Constantine Paul Damalas (Κωνσταντίνου-Παύλου Δαμαλά) αντιπροσωπεύει την αδιάσπαστη, πρεσβύτερη αγνατική καταγωγή (εκ της άρρενος γραμμής) του Οίκου των Ζαχαρία (Zaccaria), μιας γενουατικής πατριακικής δυναστείας που ανήλθε σε κυρίαρχη θέση στην Ύστερη Μεσαιωνική Ανατολική Μεσόγειο. Από τη μεσαιωνική του ίδρυση ως λατινική δυναστεία στη Φραγκοκρατούμενη Ελλάδα, ο Οίκος διέπει αυστηρά τη διαδοχή και την περιουσία του μέσω του Σαλικού Νόμου, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι τίτλοι, οι τιμές και η Αρχηγία του Οίκου μεταβιβάζονται αποκλειστικά μέσω της άρρενος γραμμής. Η οικογένεια αρχικά κατείχε τις κυρίαρχες Ηγεμονίες της Χίου και της Φώκαιας. Αναγνωρίζοντας την τεράστια ισχύ τους, οι Λατίνοι Αυτοκράτορες της Κωνσταντινούπολης ανύψωσαν τη δυναστεία σε βασιλικό βαθμό το 1325, ανακηρύσσοντας τον Άρχοντα (Λόρδο) Μαρτίνο Ζαχαρία ως Βασιλιά και Δεσπότη της Μικράς Ασίας. Ταυτόχρονα, η οικογένεια εδραίωσε την πρώτη και σημαντικότερη εδαφική της έδρα στη Φραγκική Πελοπόννησο μέσω του γάμου (περ. 1320) του Μαρτίνου με τη Ζακελίν ντε λα Ρος (Jacqueline de la Roche), την τελευταία δυναστική κληρονόμο της οικογένειας που κυβερνούσε ως Δούκεις των Αθηνών. Αυτή η ένωση έφερε τη Βαρωνία του Δαμαλά στην κληρονομιά των Ζαχαρία.

Μετά την απώλεια της Χίου από τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία το 1329 και την απώλεια της Φώκαιας από τη Γενουατική Μαόνα τη δεκαετία του 1340, η εδαφική κληρονομιά της οικογένειας αγκυροβόλησε σταθερά στη Βαρωνία του Δαμαλά. Ορμώμενοι από αυτό το στρατηγικό αχαϊκό προπύργιο, η εδαφική τους επέκταση κορυφώθηκε το 1404, όταν ο Πρίγκιπας Κεντυρίων Β' (Centurione II) απέκτησε το ίδιο το Πριγκιπάτο της Αχαΐας. Μετά την τελική διάλυση και απώλεια αυτών των ηπειρωτικών λατινικών κρατών, η οικογένεια διατήρησε την ιστορική μνήμη της ιδρυτικής της βαρωνίας υιοθετώντας το εκτεταμένο επώνυμο «Zaccaria de Damalà» (Ζαχαρία ντε Δαμαλά), το οποίο τελικά επισημοποιήθηκε στην ιταλική ορθογραφία «Damalà». Το 1566, η οικογένεια επανεγκαταστάθηκε στη Χίο υπό καθεστώς κυριαρχίας προστατευόμενο από συνθήκες.

Αποτελεί ζήτημα ιστορικής καταγραφής ότι αυτή η διακριτή Γενουατική-Καθολική δυναστεία είναι εντελώς ξεχωριστή από μια άσχετη ελληνική οικογένεια βυζαντινής-ορθόδοξης καταγωγής προερχόμενη

από τη Θράκη, η οποία έφερε επίσης το επώνυμο Δαμαλάς και εγκαταστάθηκε στη Χίο και την Κω πριν από την επιστροφή της οικογένειας το 1566. Για αιώνες, έγκριτοι μελετητές και ιστορικοί, όπως ο Γεώργιος Ζολώτας το 1923, έκαναν ρητή διάκριση μεταξύ του «Φραγκικού Οίκου» και του «Ελληνικού Οίκου» με βάση τα βαθύτατα διαφορετικά πολιτισμικά, θρησκευτικά και κοινωνικοοικονομικά τους προφίλ. Η οικογένεια των Ζαχαρία παρέμεινε αυστηρά διαχωρισμένη, τηρώντας την Καθολική πίστη, χρησιμοποιώντας ιταλικά μικρά ονόματα και διατηρώντας την ιταλική ορθογραφία του βαρωνικού τους επωνύμου, «Damalà». Πρόσφατη γενετική αλληλούχιση υψηλής ανάλυσης επιβεβαίωσε οριστικά αυτές τις μελέτες αιώνων, αποδεικνύοντας ότι η ευγενής γραμμή Ζαχαρία-Δαμαλά δεν μοιράζεται καμία πατρική καταγωγή με αυτούς τους άσχετους συνωνύμους.

Η αυστηρή λατινική συνέχεια του Οίκου των Ζαχαρία διακόπηκε βίαια κατά τη Σφαγή της Χίου το 1822. Κατά τη διάρκεια αυτής της τραγωδίας, ο Αρχηγός του Οίκου, Ιωάννης-Τζαννής Δαμαλάς (ο οποίος υπηρετούσε ως διοικητής του νησιού), εκτελέστηκε και τα προγονικά κτήματα καταστράφηκαν. Άφησε πίσω του επιζώντες γιους, συμπεριλαμβανομένων του Αμβρόσιου και του Δημήτριου, οι οποίοι διέφυγαν στην Ερμούπολη της Σύρου. Για να επιβιώσουν και να αναδημιουργηθούν, οι απόγονοι αυτοί αφομοιώθηκαν πλήρως στο ελληνορθόδοξο ήθος, υιοθετώντας την εξελληνισμένη τοπωνυμική ορθογραφία «Δαμαλάς» και βαφτίζοντας τις επόμενες γενιές σύμφωνα με το Ορθόδοξο τυπικό.

II. Η Εποχή του Αμβρόσιου και η Ίδρυση του Ομίλου Ερετών

Μετά την εκτέλεση του πατέρα του, ο πρωτότοκος γιος, Αμβρόσιος Δαμαλάς (1808-1869), έγινε ο 18ος Αρχηγός του Οίκου. Ο Αμβρόσιος ανέκτησε επιτυχώς την τεράστια περιουσία της οικογένειας και πέτυχε ένα μοναδικό καθεστώς αυτού που θα μπορούσε να ονομαστεί «οιονεί διαμεσολάβηση» (constructive mediatization) με το Ελληνικό Στέμμα. Αυτή η ενσωμάτωση δεν ήταν μια απλή κοινωνική άνοδος, αλλά η επίσημη αναγνώριση από το Στέμμα της προϋπάρχουσας δυναστικής ισοτιμίας της οικογένειας. Ο Βασιλιάς Όθων Α' και η Βασίλισσα Αμαλία παρέκαμψαν τις πολιτικές αρχές για να αποδεχθούν την ιδιωτική φιλοξενία του Αμβρόσιου στο Μέγαρο Δαμαλά το 1846 και το 1850, χρόνια πριν αναλάβει οποιοδήποτε κρατικό αξίωμα.

Με τον θάνατο του Αμβρόσιου το 1869, ο μεγαλύτερος γιος του, Ιωάννης Δαμαλάς (1845-1916), τον διαδέχθηκε ως 19ος Αρχηγός του Οίκου μέχρι τον θάνατό του το 1916. Ωστόσο, ήταν ο μικρότερος γιος του Αμβρόσιου, Παύλος Αμβρόσιος Δαμαλάς (1855-1925), που λειτούργησε ως ο σημαντικότερος δημόσιος και βασιλικός σύνδεσμος της δυναστείας κατά την εποχή αυτή. Εκπαιδευμένος στην Αγγλία και τη Γαλλία, ο Παύλος δεν υπηρέτησε απλώς το Στέμμα. Κληρονομώντας την αναγνωρισμένη θέση του πατέρα του, έζησε δίπλα του ως ένας διαμεσολαβημένος (ισότιμος) αυλικός πρίγκιπας. Η στενή, αδελφική του ισοτιμία με τον Οίκο του

Γκλύξμπουργκ ήταν προφανής ήδη από το 1869, όταν ένας έφηβος Παύλος εισήγαγε τα πρώτα ποδήλατα στην Ελλάδα στην ιδιωτική παρέα του Βασιλιά Γεωργίου Α'. Λειτουργώντας μέσα σε αυτή τη σφαίρα βασιλικής ισοτιμίας, ο Παύλος έγινε κεντρική φυσιογνωμία τόσο της ελληνικής πολιτικής όσο και της διεθνούς κουλτούρας.

Το 1885, ίδρυσε τον Όμιλο Ερετών, εξασφαλίζοντας Βασιλικό Καταστατικό (Royal Charter) για το ίδρυμα. Το κύρος του ομίλου ήταν άμεσο, προσελκύοντας την ενεργό συμμετοχή του Διαδόχου Αλέξανδρου (μετέπειτα Βασιλιά Αλέξανδρου Α'). Καθώς η επιρροή του μεγάλωνε, διορίστηκε Επίτιμος Ισπανός Υποπρόξενος για την Αθήνα-Πειραιά το 1893. Η ενσωμάτωση του Παύλου στη βασιλική σφαίρα εδραιώθηκε περαιτέρω όταν συνεργάστηκε άμεσα με τον Πρίγκιπα Γεώργιο της Ελλάδας και της Δανίας για τη διοργάνωση των αθλημάτων υγρού στίβου για τους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1896, εργαζόμενος από κοινού με έναν Πρίγκιπα του αίματος ως διακεκριμένος ιδιώτης. Την ίδια περίπου εποχή, εδραίωσε τη γραμμή Ζαχαρία-Δαμαλά μέσα στην ευρωπαϊκή υψηλή αριστοκρατία παντρεύοντας τη Λίζα Παρανουθιώτη, θετή κόρη του 2ου Δούκα του Tascher de la Pagerie και πλάγια απόγονο της Αυτοκράτειρας Ιωσηφίνας (Joséphine).

Η στήριξή του στην ιστορική εγγύτητα του Οίκου του στον Θρόνο αποδείχθηκε έντονα κατά τη διάρκεια της αμφισβητούμενης εκλογικής αναμέτρησης για τη δημαρχία του Πειραιά το 1903. Ο Παύλος κινητοποίησε χιλιάδες πολίτες και παρέκαμψε τον τυπικό εκτελεστικό μηχανισμό για να κάνει έκκληση για παρέμβαση απευθείας στον Διάδοχο Κωνσταντίνο, εξασφαλίζοντας τελικά τη δημαρχία. Η διεθνής του θέση αναγνωρίστηκε επίσημα με τον διορισμό του ως Ταξιάρχη του Τάγματος του Στέμματος της Ιταλίας, του Ισπανικού Τάγματος του Καρόλου Γ' και του Ελληνικού Τάγματος του Σωτήρος, μεταξύ άλλων, με αποκορύφωμα το 1906, όταν ο Βασιλιάς Εδουάρδος Ζ' του Ηνωμένου Βασιλείου τον έρχισε προσωπικά Ταξιάρχη του Βασιλικού Βικτωριανού Τάγματος (CVO). Με τον θάνατο του μεγαλύτερου αδελφού του Ιωάννη το 1916, ο Παύλος έγινε επίσημα ο 20ός Αρχηγός του Οίκου, κατέχοντας τη θέση μέχρι τον θάνατό του το 1925.

III. Η Διαδοχική Ανωμαλία του 1925 και η Κωλυσιεργία του Νεότερου Κλάδου

Ο ιδιαίτερα προβεβλημένος «Αμβροσιανός» πρεσβύτερος κλάδος υπέστη μια γρήγορη και τραγική εξαφάνιση στην άρρενα γραμμή. Ο άρρη κληρονόμος του Παύλου, καθώς και ο άρρη κληρονόμος του αδελφού του Ιωάννη, πέθαναν και οι δύο νέοι μέχρι το 1913. Μετά τον θάνατο του Παύλου το 1925, η Αρχηγία του Οίκου περιήλθε βάσει αυστηρού δυναστικού νόμου στους απογόνους του αμέσως επόμενου μεγαλύτερου αδελφού του Αμβρόσιου, Δημήτριου Δαμαλά. Ο γιος του Δημήτριου, Αθανάσιος (γεν. 1852), ήταν ο πατέρας του επόμενου νόμιμου Αρχηγού του Οίκου: του Ιωάννη του Αθανασίου Δαμαλά (1877-1947). Ωστόσο, ο Ιωάννης του Αθανασίου είχε μεταναστεύσει στις Ηνωμένες Πολιτείες στις αρχές της δεκαετίας του 1910. Μέχρι τη στιγμή που κληρονόμησε νομικά αλλά εν αγνοία του την Αρχηγία ως 21ος Αρχηγός το 1925, είχε ταξιδέψει μέχρι την Αλάσκα και είχε καταστεί εντελώς εντοπίσιμος, οδηγώντας την οικογένεια στην Ελλάδα στο λανθασμένο συμπέρασμα ότι ο αληθινός πρεσβύτερος κλάδος είχε εκλείψει.

Λειτουργώντας σε αυτό το κενό πληροφόρησης, ένας νεότερος (πλάγιος) κλάδος που είχε παραμείνει στη Χίο – απόγονοι των νεότερων γιων του Δημήτριου, Αλέξανδρου και Μικέ Δαμαλά – ανέλαβε την αντιληπτή αρχηγία της οικογένειας χωρίς αμφισβήτηση. Αυτός ο νεότερος κλάδος είχε ευθυγραμμιστεί ενεργά με το αντιμοναρχικό δημοκρατικό κίνημα. Σε μια βαθιά ιστορική απόκλιση, η κατοικία τους στη Χίο χρησιμοποιήθηκε ως επιχειρησιακή βάση για τον Νικόλαο Πλαστήρα το 1916, και από αυτήν ακριβώς την κατοικία, ο Πλαστήρας ξεκίνησε την Επανάσταση του Σεπτεμβρίου 1922 – ένα στρατιωτικό πραξικόπημα που απαίτησε ρητά και πέτυχε την παραίτηση του Βασιλιά Κωνσταντίνου Α'. Αυτή η έντονη πολιτική ευθυγράμμιση προκάλεσε την άμεση διακοπή των στενών δυναστικών δεσμών του Ελληνικού Στέμματος με την οικογένεια.

Στο μεταξύ, ο αληθινός Αρχηγός του Οίκου, Ιωάννης του Αθανασίου, είχε αποκτήσει δίδυμους γιους το 1923: τον Γεώργιο-Ιωάννη (τον μεγαλύτερο) και τον Κωνσταντίνο-Ιωάννη (τον μικρότερο). Μετά τον χωρισμό των γονέων τους, τα βρέφη μεταφέρθηκαν πίσω στη Χίο το 1925 και ανατράφηκαν από την εν διαστάσει μητέρα τους, εντελώς απομονωμένα από την εσωτερική πολιτική της οικογένειας και έχοντας άγνοια της υπέρτατης δυναστικής τους πρεσβυτερίας. Όταν τα δίδυμα έφτασαν στις αρχές της ενηλικίωσης και προσπάθησαν να επανασυνδεθούν με την οικογένεια του πατέρα τους κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, συνάντησαν τον νεότερο κλάδο. Έχοντας σταθερά στην κατοχή τους τις προγονικές ιδιοκτησίες, τον υλικό πλούτο και τα οικογενειακά αρχεία, ο νεότερος κλάδος σκόπιμα και παράνομα προσποιήθηκε ότι αποτελούσε τον πρεσβύτερο κλάδο. Τα δίδυμα, μεγαλωμένα χωρίς λεπτομερή γνώση της κρίσης διαδοχής, αποδέχτηκαν ανύποπτα αυτή την ψευδή ιεραρχία.

Αυτή η σκόπιμη εξαπάτηση επέτρεψε στον νεότερο δημοκρατικό κλάδο να σφετεριστεί την ιστορική ταυτότητα της οικογένειας για σχεδόν έναν αιώνα. Τα τελευταία χρόνια, αυτή η νεότερη γραμμή εκπροσωπείται δημόσια από το τελευταίο της μέλος, την Αναστασία Δαμαλά, η οποία ίδρυσε το Ίδρυμα Αντώνης Δαμαλάς το 2012, λειτουργώντας από ένα ιδιόκτητο κτίριο της οικογένειας στον Πειραιά. Παρά την κατοχή των υλικών περιουσιακών στοιχείων και των αρχείων της οικογένειας, ο κλάδος αυτός έχει διατηρήσει μια αυστηρή πολιτική σκόπιμης αποσιώπησης (silence by design) — αγνοώντας επιμελώς προσκλήσεις και ερωτήματα από ιστορικούς, ακαδημαϊκούς και ιδρυματικούς φορείς πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως ο ίδιος ο Όμιλος Ερετών. Αυτή η παρατεταμένη κωλυσιεργία ήταν μια υπολογισμένη προσπάθεια αποφυγής οποιουδήποτε εξωτερικού γενεαλογικού ελέγχου, ο οποίος αναπόφευκτα θα αποκάλυπτε την ψευδή διεκδίκησή τους επί της δυναστικής Αρχηγίας.

IV. Η Σύγχρονη Εποχή (1947-Σήμερα)

Με τον θάνατο του Ιωάννη του Αθανασίου στην Αλάσκα το 1947, ο μεγαλύτερος δίδυμος γιος του, Γεώργιος-Ιωάννης Δαμαλάς (1923-2015), έγινε επίσης εν αγνοία του ο Αρχηγός του Οίκου, όπως και ο πατέρας του. Η νόμιμη πρεσβύτερη γραμμή μετεγκαταστάθηκε τελικά εξ ολοκλήρου στις Ηνωμένες Πολιτείες όταν τόσο ο Γεώργιος-Ιωάννης όσο και ο μικρότερος δίδυμος αδελφός του, Κωνσταντίνος-Ιωάννης Δαμαλάς (1923-2004), εγκαταστάθηκαν μόνιμα στη Νέα Υόρκη τη δεκαετία του 1950. Ο Γεώργιος-Ιωάννης τελικά δεν απέκτησε παιδιά. Επειδή έζησε περισσότερο τόσο από τον

μικρότερο δίδυμο αδελφό του Κωνσταντίνο-Ιωάννη (θ. 2004) όσο και από τον μεγαλύτερο γιο του Κωνσταντίνου, Ιωάννη Κ. Δαμαλά (John C. Damalas, 1955-2007), ούτε ο Κωνσταντίνος ούτε ο Ιωάννης Κ. κατείχαν ποτέ την Αρχηγία.

Όταν ο Γεώργιος-Ιωάννης απεβίωσε το 2015, η δυναστική εντολή περιήλθε νομικά στον ανιψιό του, Στέφανο Δαμαλά (γεν. 1959), ο οποίος έγινε ο 23ος Αρχηγός του Οίκου. Το 2017, λόγω εσωτερικών δυναστικών ρυθμίσεων, ο μοναχογιός του Στέφανου, Constantine Paul Damalas (Κωνσταντίνος-Παύλος Δαμαλάς, γεν. 1992), ανέλαβε την Αρχηγία ως ο 24ος κάτοχός της, ασκώντας όλες τις λειτουργίες της δυναστείας. Το 2023, οι αυστηρές γενεαλογικές και νομικές μελέτες της πλέον έγκυρης έκδοσης της Ιταλίας για τις γενεαλογίες των ιταλικών ευγενών οικογενειών, της *Annuario della Nobiltà Italiana*, διόρθωσαν τεκμηριωμένα το σφάλμα διαδοχής της δεκαετίας του 1920, αποκαθιστώντας επίσημα τη νόμιμη πρεσβύτερη γραμμή στη δημόσια προβολή. Λειτουργώντας υπό σύγχρονους δυναστικούς Οικογενειακούς Νόμους (House Laws), ο Κωνσταντίνος-Παύλος στέκεται σήμερα ως ο πρεσβύτερος αγνατικός απόγονος της δυναστείας, διασφαλίζοντας το μέλλον της γενεαλογικής γραμμής με τη γέννηση του κληρονόμου του, Μαρτίνου-Κωνσταντίνου (Martino Constantino), το 2025.

V. Όραμα για τον Όμιλο Ερετών

Ως διάδοχος της κληρονομιάς των προγόνων του, ο Κωνσταντίνος-Παύλος Δαμαλάς επιδιώκει να αποκαταστήσει επίσημα την ιστορική δυναστική σχέση μεταξύ του Οίκου του και του Ομίλου Ερετών. Τιμώντας την πρωταρχική θέση του ιδρύματος ως του παλαιότερου αθλητικού συλλόγου στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια, ο Κωνσταντίνος οραματίζεται την παροχή επίσημης δυναστικής προστασίας (αιγίδας) στον Όμιλο, υποστηρίζοντας τη συνεχιζόμενη αποστολή του. Στόχος του είναι να αξιοποιήσει το διεθνές του προφίλ για να αυξήσει την προβολή του Ομίλου, να ασκήσει πίεση για διευρυμένες κρατικές επιχορηγήσεις και να δημιουργήσει στοχευμένα φιλανθρωπικά κληροδοτήματα για την υποστήριξη των ρεγκατών και των αθλητικών του προγραμμάτων. Μέσω αυτής της ανανεωμένης σχέσης, προτίθεται να διασφαλίσει ότι ο θεσμός θα παραμείνει ένας ζωντανός, καταξιωμένος πυλώνας της Ελληνικής κληρονομιάς για τον επόμενο αιώνα του.

CERTIFICATION & AUTHORIZATION

Prepared and certified for the historical archives of the Ereto Rowing Club, on the occasion of the historic visit of the Head of the House on April 29, 2026, to ensure the accurate preservation of the founding and dynastic legacy of Pavlos Ambrosios Damalas.

Authorized for institutional use, historical reference, and archival preservation.

Given this 7th of May, 2026.

Ugo Stornaiolo S.

Ugo Stornaiolo S., LL.B., LL.M., LL.M.
Chancellor of the House